

Стенографски дневник

НА

9. заседание

Петък, 29 ноември 1946 г.

(Открито в 15 ч. 20 м.)

Председателствувал председателят Васил Коларов.

Секретари: Тодор Тихолов и Първа Димитрова.

СЪДЪРЖАНИЕ:

Съобщения:	Стр.	Говорили:	Стр.
Отпуски:	75	Вълко Червенков	75
Законодателно предложение	75	Васил Павурджиев	79
По дневен ред:		Случка. Отстраняване от заседанието народния представи- тел Никола Петков, съгласно чл. 89 от правилника. В знак на протест опозиционната група изпусна заседа- нието	78
Разисквания по правителствената декларация:		Дневен ред за следващото заседание	82

(В залата влизат членовете на бюрото на Великото народно събрание, начело с председателя Васил Коларов, посрещнати с продължителни ръкоплескания от мнозинството. След това влизат членовете на правителството, начело с министър-председателя Георги Димитров, посрещнати също с продължителни ръкоплескания от мнозинството)

Председател Васил Коларов: (Звъни) Присъствуват нужното число народни представители. Обявявам заседанието за открито. (От заседанието отсъствуват следните народни представители: Анастасия Василева, Андрей Михайлов, Асен Христов, Атанас Николов, Атанас Биволарски, Борис Чанджиев, Борис Николов, Васил Василев, Васил Караджов, Венера Клиничарова, Георги Дамянов, Георги Колев, Господин Милков, Гочо Терзиев, Деню Николов, Димитър Ненов, Димитър Стоименов, Дочо Шипков, Желю Иванов, Иван Копринков, Иван Димитров, Иван Чонос, Кирил Йосифов, Коста Крачанов, Любен Гумеров, Михаил Ташков, Петко Стоенчев, Петко Кунин, Петко Деков, Спас Найденов, Стамо Камаринчев, Стефан Осиковски, Стою Неделчев, Титко Черноколев, Тодор Танев, Цветан Гаджовски и Янко Спасов).

Преди да пристъпим към дневния ред съобщавам, че председателството е разрешило отпуски на следните г-да народни представители:

Цветан Гаджовски — 1 ден, Тодор Янакиев — 2 дена, Стоян Жеков Гагов — 4 дни, Спас Найденов — 1 ден, Петър Константинов Коев — 2 дена, Никола Разлоганов — 1 ден, Никола Алексиев — 2 дена, Недялко Атанасов — 1 ден, Михаил Ташков — 1 ден, Мария Тинчев Маринов — 3 дни, Кирил Йосифов Попов — 1 ден, Емил Антонов Ангелов — 4 дни, Гочо Терзиев — 1 ден, Вичо Атанасов Начев — 15 дни, х. Атанас Попов Панайотов — 4 дни, Асен Александров Бозаджиев — 1 ден, Ангел Иванов Коев — 3 дни.

Постъпило е законодателно предложение от 118 народни представители за намаление дневните и квартирните пари на г-да народните представители от Великото народно събрание. (Ръкоплескания от мнозинството и от опозицията)

Пристапваме към дневния ред на днешното заседание — първа точка.

Разискване по правителствената декларация.

Думата се предоставя на народния представител Вълко Червенков. (Ръкоплескания от мнозинството)

Вълко Червенков (к): (От трибуната, посрещнат с продължителни ръкоплескания от мнозинството) Г-жи и г-да народни представители! От името на парламентарната група на Българската работническа партия (комунисти) заявявам, че групата изцяло и безрезервно поддържа обявената от министър-председателя на България декларация и изложената в нея вътрешна, външна, стопанска и културна политика и ще положи всички усилия за нейното провеждане.

Новото отечественофронтовско правителство, което излезе пред Великото народно събрание и пред целия български народ със своята декларация, начело на което стои основоположникът и благовителят на Отечествения фронт, Георги Димитров, поема управлението на страната в особен за нея исторически момент.

Две събития характеризират този исторически момент: народното допитване за републиката и изборите за Великото народно събрание. Тези две събития, неизбежен резултат на дълбоките де-

мократически преобразувания, извършени от 9 септември 1944 г. насам, турят началото на нов етап от демократическото развитие на страната.

Кои са главните особености на този етап?

Един от опозицията: Терорът.

Вълко Червенков (к): Трябва да се отбележи преди всичко обстоятелството, че надеждите на реакцията . . .

Един от опозицията: Вие сте реакцията!

Вълко Червенков (к): . . . да върне нашата страна назад чрез една своя победа в изборите за Велико народно събрание, претърпяла пълен крах. (Ръкоплескания и викове „Вярно“ от мнозинството)

Един от опозицията: Вие сте реакцията!

Друг от опозицията: Който упражнява терор и насилие, той е реакцията!

Вълко Червенков (к): Това е голям политически факт. Тези надежди на реакцията бяха толкова значителни, че нейните представители не смятаха за необходимо да ги скриват. Известни са усилията на нашите опозиционери в навечерието на изборите . . .

Един от опозицията: Но те не водеха шайки.

Вълко Червенков (к): . . . да представят като неизбежни и осигурена тяхната победа на 27 октомври тази година.

Цола Драгойчева (к): Правилно.

Един от опозицията: Ако не беше милицията, щяхме да видим, как щяхте да се изберете.

Вълко Червенков (к): Известни са също така заявленията на г-н Коста Лулчев във връзка с опозиционния митинг на площад „9 септември“, че опозицията е вече победила.

Коста Лулчев (сЛ): Разбира се, че победи!

От мнозинството: Ей-й-й! (Веселост)

Коста Лулчев (сЛ): Ако изборите бяха свободни, щяхме да ви победим.

Вълко Червенков (к): Въпреки това обаче, въпреки външния натиск, въпреки експлоатацията с трудностите от страна на опозиционните водачи, надеждите на нашата реакция претърпяха пълен крах. (Ръкоплескания и гласове „Вярно“ от мнозинството; възражения от опозицията)

Отечественият фронт постигна в изборите за Велико народно събрание . . .

Един от опозицията: Вие сте реакционери! Милицията ви избра!

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Вълко Червенков (к): . . . бляскава победа над външната и вътрешната реакция. Отечественият фронт издържа изпит за голяма политическа зрялост. (Възражения от опозицията)

Коста Лулчев (сЛ): Фалшификации!

Един от опозицията: Голем фалшификации!

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Вълко Червенков (к): Изборните резултати показаха наличието на непоклитимо доверие на огромното мнозинство от българския народ към Отечествения фронт, като историческа необходимост за нашата страна, като боеви съюз на здравите демократични и прогресивни сили на нашата нация. (Пресречния между народния представител Георги Костов (к) и народни представители от опозицията)

Георги Костов (к): Мълчете там, гангстери!

Вълко Червенков (к): Както и каквото да съчиняват враговете на Отечествения фронт, остава си неоспорим фактът . . .

Един от комунистите: (Към един от опозицията). Гръцките партизани те чакат оттамък. Разбойник!

Вълко Червенков (к) . . . че в течение на две години Отечественият фронт има възможност три пъти да консултира . . .

Коста Лулчев (сЛ): На три пъти да фалшифицира.

Вълко Червенков (к): . . . народната воля, при констатираната от всички безпристрастни наблюдатели пълна свобода и ред в изборите. (Бурни ръкоплескания и гласове „Вярно!“ от мнозинството; възражения от опозицията) Единичните инциденти, които имаха място при напрегнатата атмосфера от страна на опозиционери и отечественофронтовци на места, в никой случай не изменят общата действителна картина на изборните резултати. (Възражения от опозицията)

Един от опозицията: И вие не вярвате в това, което говорите.

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Вълко Червенков (к): И в трите тези случаи Отечественият фронт получи народното доверие по един категоричен и неоспорим начин. (Бурни и продължителни ръкоплескания и викове „Вярно!“ от мнозинството)

По такъв начин Отечественият фронт се затвърди като единствен и незаменим ръководител на съдбините на нашата родина. (Ръкоплескания и викове „Вярно!“ от мнозинството; възражения от опозицията)

Един от опозицията: И фашистите тъй приказваха. Продължителни на фашизма!

Друг от опозицията: И Хитлер тъй приказваше.

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Вълко Червенков (к): Съвършено ясно е, че в сегашния исторически период управлението на България не може да бъде друго, освен управление на Отечествения фронт. Изграждането на нашата млада народна република, нейният всеобхватен, национален, политически, стопански и културен разцвет изисква обединението на всички здрави и демократични сили на народа и впригането им в работа за общонародното благо. Няма друга общественно-политическа сила, освен Отечествения фронт . . .

Един от опозицията: Като Пенчо Костурков, който получи 622 гласа!

Вълко Червенков (к): . . . която би могла да направи това и даде на нашата страна действително демократично управление. (Продължителни ръкоплескания и викове „Вярно!“ от мнозинството, възражения от опозицията).

Отечественият фронт днес е по-силен от по-рано.

Един от опозицията: Големият резерв Пенчо Костурков — с 622 гласа!

Вълко Червенков (к): Резултатите от изборите създават сега възможност за още по-голямото му укрепване. Ако вземем Отечествения фронт като междупартийно обединение . . .

Един от опозицията: Чудесно!

Вълко Червенков (к): . . . несъмнено, той преживя във връзка с изборите за Велико народно събрание някои временни затруднения.

Един от опозицията: Нещо като демократическия сговор.

Вълко Червенков (к): Тези временни затруднения не бяха изненада, те бяха предвидени още преди изборите. Ние взехме обаче, че те са напълно поправими и трябва да кажа: бързото съставяне на трите отечественофронтовско правителство . . .

Един от опозицията: С 20 министъра!

Вълко Червенков (к): . . . въпреки и против всички смешни и глупави „предсказания“ (Продължителни ръкоплескания и викове „Вярно!“ от мнозинството) за наличието на криза и не знам още какви си страхотии в нашата страна, за разслабването на Отечествения фронт, показва тъкмо растящата здравина на Отечествения фронт — напук на враговете и за ридост на нашия народ. (Ръкоплескания от мнозинството и викове „Вярно!“)

Но Отечественият фронт не е само една междупартийна комбинация. Отечественият фронт е, в същото време и преди всичко, народно движение. Отечественият фронт — това е то нашата, българската народна демокрация. (Ръкоплескания от мнозинството и викове „Браво!“) Отечественият фронт, освен пет политически партии, обединява широки безпартийни маси.

Коста Лулчев (сЛ): Безпартийни маси няма!

Вълко Червенков (к): Той обединява такива обществени, стопански, професионални, културни, младежки и масови организации. . .

Един от опозицията: И д-р Пенчо Костурков!

Вълко Червенков (к): . . . като ОРПС с неговите 500.000 членове, като ОЗПС с неговите над 1.000.000 члена (Ръкоплескания от мнозинството), като Българския народен женски съюз с неговите 300.000 члена (Ръкоплескания от мнозинството), като Помощната организация с нейните половин милион члена (Ръкоплескания от мнозинството и викове „Вярно!“), като Общия съюз на запялчиците с неговите 100.000 члена (Ръкоплескания от мнозинството и викове „Вярно!“), като комитетите на демократичната младеж с техните близо половин милион члена, (Ръкоплескания и викове „Вярно!“ от мнозинството. Възражения от опозицията)

Един от опозицията: 15 милиона станаха.

Вълко Червенков (к): Също така около Отечествения фронт се обединяват такива организации като Общия съюз на българските кооперации (Ръкоплескания от мнозинството) с неговите 1.500.000 члена, като Читателския съюз с неговите 400.000 члена, . . .

От опозицията: А-а-а!

Вълко Червенков (к): . . . като спортните и други физкултурни организации с техните 300.000 члена, и т. н.

Един от опозицията: Същите тези организации бяха и при фашистите!

Председател Васил Коларов: (Звъни) Права Ви бележка.

Вълко Червенков (к): Колко жалки, в светлината на тези необорими факти, са наистина, словесните упражнения на враговете на Отечествения фронт за неговия уж залез, за това, че Отечественият фронт престанал да съществува, а останала само Работническата партия — комунисти, и прочее и прочее умотворения от този род. (Възражения от опозицията) Големият успех на комунистите в изборите за Велико народно събрание.

Един от опозицията: С милицията!

Друг от опозицията: Чрез бой.

Трети от опозицията: През труповете на българския народ.

Вълко Червенков (к): Нека по този случай припомним от тази трибуна нееднократните заявления на опозиционните водачи, че комунистите съставлявали нищожно малцинство в средата на българския народ.

Министър Антон Югов: Най-добър пример в това отношение може да ви служи Хитлер. (Ръкоплескания и гласове „Вярно!“ от мнозинството. Възражения от опозицията)

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Вълко Червенков (к): Колко пари чинат тези кървопиеци на господи опозиционните водачи. . . (Възражения от опозицията)

Министър Антон Югов: Всеки, който се е противопоставял на комунистите, винаги си е счупвал главата.

Иван Гинчев (ЗНП): И всеки, който се е противопоставял на земеделците, си е счупвал главата.

Един от опозицията: Премахнете концентрационните лагери!

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Един от опозицията: Отменете полицейските закони!

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Вълко Червенков (к): . . . показаха по най-очевиден начин изборите за Велико народно събрание. (Ръкоплескания и викове „Вярно!“ от мнозинството) Големият успех на комунистите в изборите означава само едно — силното стремление на народа към единство и неговата воля за твърдо и последователно провеждане на програмата на Отечествения фронт. (Бурни и продължителни ръкоплескания от мнозинството и викове „Вярно!“). Възражения от опозицията!

Един от опозицията: Махнете концентрационните лагери!

Министър Антон Югов: Те са за такива именно саботори като вас. (Ръкоплескания и викове „Вярно!“ от мнозинството. Възржения от опозицията)

Един от опозицията: Вашите милиционери избиха народа.

Вълко Червенков (к): Победата на комунистите в изборите за Велико народно събрание е победа на Отечествения фронт, на неговото демократично дело. (Ръкоплескания и викове „Вярно!“ от мнозинството. Възржения от опозицията)

Отечественият фронт се състои не само от партийни отечественофронтовци, но и от една огромна маса безпартийни отечественофронтовци, много от които . . .

Един от опозицията: Участваха в превратите!

Вълко Червенков (к): . . . не само не са по-лоши, а в редица случаи са по-добри от някои партийни отечественофронтовци.

Коста Лулчев (сЛ): Безпартийни партийци!

Вълко Червенков (к): Тъкмо това обстоятелство съставлява главната основа на откритата се след изборите за Велико народно събрание още по-голяма възможност за по-нататъшно укрепване на Отечествения фронт като боеви съюз на всички истински демократични сили на нашата нация. Силата на Отечествения фронт е в неговите здрави и широки връзки с народа.

Отечественият фронт е само в началото на своето управление. (Продължителни ръкоплескания от мнозинството и викове „Правилно!“) Търпява той ще управлява България! (Ръкоплескания от мнозинството. Възржения от опозицията) И той ще осъществи докрай своята демократична и възрожденска за нашата родина програма, колкото и каквито трудности да бъде принуден, заедно и с помощта на целия наш народ, да преодолее.

Новият етап на развитие, в който встъпва нашата страна, се характеризира още с наличието вече на всички необходими предпоставки и условия за всестринното изграждане на Народната република. Успешното осъществяване от 9 септември 1944 г. насам на дълбоки демократически преобразувания от предшествуващото правителство на Отечествения фронт, възглавявано от уважаемия бивш министър-председател г-н Кимон Георгиев. (Ръкоплескания от мнозинството), положи основите на нашата българска народна демокрация, която сега предстои да бъде развита и усъвършенствувана. (Възржения от опозицията)

Един от опозицията: Все за демокрация говорите!

Вълко Червенков (к): Аз ще дойда до Вас! (Ръкоплескания и смех веред мнозинството)

Провъзгласяването на Народната република и изборите за Велико народно събрание окончателно разчистиха, както се казва в правителствената декларация, пътя за изграждане на народна република, за пълно осъществяване на програмата на Отечествения фронт. Открита е възможността за пълно нормализиране на вътрешното и международното положение на страната, за окончателното осъществяване на строг демократичен ред, на пълна сигурност, законност и спокойствие, на здрав политически и държавен стабилитет. (Ръкоплескания от мнозинството) Става възможно, също така, в стопанската област, с цел да се засили производството, да се пристъпи към смекчаване и премахване на редица ограничения за частната стопанска инициатива и дейност, особено на селските производители, доколкото тези ограничения не биха се налагали от необходимостта да се обезпечи прехраната на народа и от други общонародни нужди.

Изборите за Велико народно събрание разбиха на пух и прах легендата (Възржения от опозицията) за уж непредставителния характер на отечественофронтовското правителство, която доскоро имаше широко разпространение в известни чужди и наши среди. (Възржения от опозицията) Въпросът за представителния характер на управлението на Отечествения фронт е решен от нашия народ недвусмислено и зеднаж завинаги. (Ръкоплескания от мнозинството) Едва ли днес, след изборите за Велико народно събрание, ще се намери такъв здравомислещ човек, който сериозно да поддържа тая разбита на пух и прах легенда. (Възржения от опозицията) В историята на България досега не е имало друго такова правителство (Възржения от опозицията и викове „Е-е-й!“), което да е представлявало така пълно и свободно всички демократични слоеве на народа, като правителството на Отечествения фронт. Напълно представителният характер на отечественофронтовското правителство е неопровержим факт. Не случайно английската пословица казва, че фактите са нещо упорито.

Георги Костов (к): Само че те не се съобразяват с тази английска пословица.

Вълко Червенков (к): Опирай на волята и доверието на граматното мнозинство от нашия народ, на растящото и крепнещо единство на Отечествения фронт, новото отечественофронтовско правителство получава по такъв начин всичката възможност още по-енергично, по-твърдо и по-последователно да работи за цялостното осъществяване програмата на Отечествения фронт, особено за нейната стопанска част.

Правителствената декларация изхожда от правилната оценка на новия период, в който навлиза демократическото развитие на нашата страна, на новите условия и съобразно с тях изработва една практическа творческа програма. Главният белег на тази

програма е твърдата решимост на правителството да утвърди окончателно в страната пълна сигурност, строг демократичен ред и законност, да тикне напред стопанското възстановяване и последователно да осъществява мероприятия за чувствително подобрене живота на населението.

Правителството зове всичко честно и здраво в нашата страна да се сплоти около него в името на демократичното народно единство, в името на България, на нейните днешни и утрешни жизнени интереси. (Ръкоплескания от мнозинството) Няма никакво съмнение, че нашият народ ще се притече на помощ на правителството, ще му окаже всестринна поддръжка в тази негова творческа и народополесна работа, с готовност да преодолее трудностите и временните лишения. Както се казва в правителствената декларация, правителството няма да пренебрегне, а наопаки, ще приеме всяка помощ, всяко практическо предложение в полза на народа, отдето и да идват те.

Никола Петков (зНП): Това съвместимо ли е с това, което говорихте досега?

Вълко Червенков (к): Г-жи и г-да народни представители! В този момент, когато нашата страна встъпва в нов етап на своето демократическо развитие, когато народът с ентузиазъм и готовност за най-широка и пълна поддръжка посвеща новото правителство; . . .

От опозицията: А-ха!

Вълко Червенков (к): . . . когато правителство и народ започват работата за осъществяване набелязаните в правителствената декларация широки съзидателни мероприятия, уместно е да се постави въпросът: де са, какво правят опозиционните водачи, каква е тяхната политика и кому служи тя? (Възржения от опозицията).

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Вълко Червенков (к): Великото народно събрание е исторически национална трибуна. Народът има възможност добре да види и разбере и думите, и делата на неговите избраници в това събрание. (Възржения от опозицията).

Председател Васил Коларов: (Към възразяващите) Напомням ви да се държите прилично.

Вълко Червенков (к): С какво излизат на трибуната на Великото народно събрание господата, които наричат себе си отечественофронтовски опозиции? Може би и те излизат с практическа положителна програма за осъществяване редица мероприятия в полза на нашата страна и народа ни? Може би те се опитват да допълнят, да поправят, да подобрят предложените вече от правителството на Отечествения фронт конкретни мероприятия . . .

От опозицията: Още ги няма.

Вълко Червенков (к): . . . в политическата, социална, стопанска и културна област за общото благо на нашата нация? Може би те се заеха с делова работи за премахване с общи усилия на слабостите, недостатъците и грешките, които несъмнено съществуват, за изграждане на младата наша Народна република, за което са необходими усилията на всички честни и добри българи?

Не, нищо подобно ние не виждаме. (Възржения от опозицията) Ние не виждаме никакво изменение в политиката на г-да опозиционните водачи. (Възржения от опозицията). Те продължават своята стара деструктивна, разрушителна линия на пълно отрицание на Отечествения фронт и неговата политика. (Възржения от опозицията)

Нашият централен комитет, чрез другаря Георги Димитров, обяви, както е известно, 100.000 лв. награда за оня, който представи в централния комитет мкар едно единствено що-годе значително положително практическо предложение от страна на опозиционните водачи. (Ръкоплескания от мнозинството, възржения от опозицията). Няма такова предложение обаче. (Възржения от опозицията).

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Вълко Червенков (к): Но каква „отечественофронтовска опозиция“ са опозиционните водачи, които на дело нищо не признават и не защитат от Отечествения фронт? (Възржения от опозицията). Та по кое мероприятие, малко или голямо, на отечественофронтовската власт г-да опозиционните водачи не са се опълчвали и не се опълчват изцяло? Не стигна ли работата дотам, че миналата година, когато народа и добитъка заплашваше глад, когато Отечественият фронт предприе всенародна кампания за спасение на населението и добитъка от глад, тъкмо г-да опозиционните водачи усно и печатно проповядваха саботаж, съпротива . . . (Ръкоплескания и викове „Позор“ от мнозинството, възржения от опозицията)

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Един от опозицията: Това не е вярно. От тая трибуна не се лъже.

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Вълко Червенков (к): . . . срещу тази кампания, възбуждайки терористически актове и други подобни действия против органи

на властта? (Викове „Позор!“ от мнозинството и силни възражения от опозицията).

Васил Мавриков (к): Позор!

Вълко Червенков (к): Не стигна ли работата дотам, (Възражения от опозицията), че не друг, а нашите опозиционни лидери...

Един от опозицията: Тук не е митинг.

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Вълко Червенков (к): ... бяха и са единствените в България, които не могат смело, с пълни гърди да издигнат глас на протест, глас на българската непримиримост срещу хищническите претенции на гръцките монархисти... (Ръкоплескания от мнозинството).

Коста Лулчев (сЛ): И това е лъжа. Ние го направихме преди правителството.

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Вълко Червенков (к): ... за български земи и баснословни репарации, каквито те искат да наложат на България? Не е ли факт, че в същото време тези г-да, които наричат себе си „отечествено-фронтовска опозиция“, имат наглостта да държат отговорно за престъпленията спрямо България на царборисовци и филовци, отечествено-фронтовското правителство, ... (Ръкоплескания и викове „Позор!“ от мнозинството).

Георги Михайлов Добрев (к): Вие не сте българска опозиция, а гръкомани и политически хулигани.

Вълко Червенков (к): ... същото правителство, което на 9 септември 1944 г. спаси България от явна катастрофа? Има ли по-голямо предизвикателство към българското родолюбие от това? (Възражения от опозицията). И не е ли ясно, че това е един защита на справедливо наказаните и захвърлени в помийната яма на историята гробокопатели на България и услуга на нейните сегашни врагове? (Възражения от опозицията).

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Вълко Червенков (к): Де е и каква е вашата политическа програма, г-да? (Възражения от опозицията)

Един от опозицията: Ще ви я кажем.

Вълко Червенков (к): Вие се опитвате да проглушите света с викове против проекто-конституцията на Отечествения фронт. Но де е нашият проект?

Един от опозицията: Имаме го.

Вълко Червенков (к): Обнародвайте го! Подложете го на обсъждане от народа, така както направи Националният комитет на Отечествения фронт със своя проект.

Цола Драгойчева (к): Написаха един позив.

Вълко Червенков (к): Как обаче ще обнародвате свой проект, когато вие тук с паяна на уста се борехте за тайно гласуване на конституцията! (Ръкоплескания и смех от мнозинството)

Вълко Червенков (к): Нямайте кураж да кажете за какво сте. От народа се бонте, г-да! (Възражения от опозицията).

Във Великото народно събрание опозиционерите влязоха с разяряни викове „Долу!“, с обструкции, с тропане по банките, с крясък и вой.

Против кого? Против Отечествения фронт. (Възражения от опозицията)

Цола Драгойчева (к): Против българския народ.

Вълко Червенков (к): Това е тяхната програма. Друга програма те нямат. (Смех и ръкоплескания от мнозинството и възражения от Никола Петков) Затова не гласуваха правилника за вътрешния ред на Великото народно събрание. Затова даже собствените си предложения не гласуват. (Ръкоплескания от мнозинството) Какви републиканци са те, може да се съди и от обстоятелството, че когато цялото Велико народно събрание бурно акламира републиката, те млъкват („Вярно!“ и ръкоплескания от мнозинството, възражения от опозицията) Представят се за славянофили, за привърженици на вечната дружба с великия руски народ, а едновременно с това смята, се повдигат, когато цялото Велико народно събрание гърми от овации в чест на великия руски народ, в чест на братска Югославия („Вярно!“ и ръкоплескания от мнозинството)

Ако нашите опозиционни водачи бяха наистина отечествено-фронтовска опозиция (Възражения от опозицията),

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Вълко Червенков (к): ... те щяха непременно да потърсят поводи и възможности за сътрудничество с правителството. Такава една опозиция не би пропуснала след изборите за Велико народно събрание, които дадоха огромно мнозинство в полза на Отечествения фронт (Възражения от опозицията), да възприеме линия на съзидателно, творческо сътрудничество, което, разбира се, не изключва, а предполага лоялна, градивна критика.

Но нашите опозиционни водачи не са такава опозиция. Те нямат нищо общо с Отечествения фронт.

Никола Петков (зНП): В декларацията казвате ли това?

Вълко Червенков (к): Собствено, затова те и излязоха от Отечествения фронт, за да пречат, както и гдето могат, на стабилизацията на нова демократична България.

Цола Драгойчева (к): Вярно!

Министър-председател Георги Димитров: Чужди обиди по чужди указания напуснаха правителството в 1945 г. (Възражения от опозицията)

Вълко Червенков (к): Те се проявяват като закоравели врагове на Отечествения фронт.

Цола Драгойчева (к): Пак с предателски намерения.

Никола Петков (зНП): Защо не го казахте в декларацията? (Ръкоплескания от опозицията)

Председател Васил Коларов: (Продължително звъни)

Никола Петков (зНП): Г-н министър-председателю! Излезте на трибуната и го кажете, а не така. Това е подло. (Ръкоплескания от опозицията)

Председател Васил Коларов: (Продължително звъни)

Никола Петков (зНП): Опозицията била чужда агентура!

Председател Васил Коларов: (Продължително звъни)

Вълко Червенков (к): Държейки обаче сметка за грамадния и непоклатим авторитет на Отечествения фронт в народа... (Пререкания между Добри Терпешев и Никола Петков)

Председател Васил Коларов: (Продължително звъни)

Никола Петков (зНП): (Към Добри Терпешев) Ти предаде Тръкия на гръците, господине! Ти! (Ръкоплескания от опозицията).

Председател Васил Коларов: (Продължително звъни)

Никола Петков (зНП): (Към Добри Терпешев) Ти хариза на гръците всичките жита, всичките материали. (Ръкоплескания от опозицията)

Председател Васил Коларов: (Продължително звъни) Съгласно чл. 89 от правилника, моля Ви да нпуснете заседанието. (Никола Петков и след него всички опозиционни народни представители напускат заседателната зала сред силни викове от мнозинството „У-у-у!“ и пререкания)

Райко Дамянов (к): Да живее Отечественият фронт!

Един от излизащите опозиционни народни представители: Народът ще живее, диктаторите ще си отидат. Да живее гръцката конституция! (Смех сред мнозинството) Който последен се смее, най-добре се смее.

Вълко Червенков (к): Г-жи и г-да народни представители! Държейки обаче сметка за грамадния и непоклатим авторитет на Отечествения фронт в народа, тези опозиционни водачи експлоатираха в избирателната кампания отечественофронтовския авторитет, като се наричаха „отечественофронтовска опозиция“, за да измамат наивните. Но нека българските избиратели, които подадоха глас за тези опозиционери, разсъдят сами: няма една действително отечественофронтовска опозиция би държала такава саботърско поведение, каквото поведение държат нашите опозиционери във Великото народно събрание? Нима една действително отечественофронтовска опозиция би пропуснала в момента, когато се създава ново правителство на Отечествения фронт, да се обърне към председателството на републиката и към натоварения да състави новото правителство министър-председател с предложение за сътрудничество?

Би ли могъл лидерът на една действително отечественофронтовска опозиция да напише черпо на бяло в своя вестник тъкмо по повод на подобно сътрудничество, че „гладна кокошка просо сънува“? Би ли си позволила една отечественофронтовска опозиция толкова хулиганско поведение спрямо министър-председателя на България, когато той чете правителствената декларация, каквото поведение имаша г-да опозиционните водачи вчера? Разгърнете днешните вестници на г-да опозиционните водачи. Те отричат правителствената декларация, понеже в нея обладава „духът на програмата за дълготрайно управление“, т. е. понеже тя е една строителна програма.

И въобще каква е тази отечественофронтовска опозиция, която на път и кръстопът крещи, че Отечественият фронт не съществува повече; представителите на която, от рода на г-н Недялко Атачизов, който си въобразява, изглежда, че Великото народно събрание е селска кръчма, само това прави, че поставя кръстове над Отечествения фронт? Каква е тази кръчмарска логика — ням! Отечествен фронт, но има отечественофронтовска опозиция?

Опозиционерите не могли да разговарят за сътрудничество, преди да бъдат приети техническите условия! Няма да капитулират! Наистина зрелище за боговете! Не искат ли тези господа, Отечествен

ният фронт да падне пред тях на колена и да ги моли за прошка, заедно с турит кръст на проклетото фашистко минало и е открил пътя за свободното развитие на родината?

Трябвало да се премахнат законите за защита на народната власт! Но тези закони не са насочени въобще против опозиция, а против фашистките елементи, против вредителите, против саботьорите. Очевидно, опозиционните водачи отнасят себе си към разряда на тези елементи, щом като с такава ярост въстават срещу посочените закони, които преследват за действия против властта, за опити да се върне нашата страна назад.

И затова правилно отбелязва министър-председателят в първите свои изявления, че: „Опозиционните водачи, продължавайки досегашната своя деструктивна политика, не са проявили никакво желание да сътрудничат в строителството на нашата млада република и, видимо, затова не са се обърнали нито към председателството на републиката, нито към натоварения да състави новия кабинет министър-председател, с каквито и да са предложения за сътрудничество с Отечествения фронт, или за участие в управлението на страната. Ясно е, че за тях котерийните им съображения и сметки стоят по-високо от жизнените интереси на нашата родина. Ясно е също така, че опозиционните депутати още не са узрели за изменение на своята досегашна политика. Вижда се, че ще бъде необходимо известно време, за да се освободят от пагубната чужда опека, която им пречи да мислят и действуват като истински българи.“ (Ръкоплекания от мнозинството)

По такъв начин опозиционните водачи продължават своята деструктивна, разрушителна против Отечествения фронт и неговата власт политика. Всички свои разрушителни планове те строят върху надеждата за нови близки световни конфликти, върху плановите на новите подпалвачи на войната. Но тъкмо тук е уместна мъдрата народна поговорка „Гладна кокошка просо сънува“. Силите на демократията в света растат и крепнат, и каквито и трудности да срещнат на пътя си принципът на международното демократическо сътрудничество, който осигури победата над хитлеристка Германия, той ще осигури в края на краищата и мира между народите. А господата прислужниците на подпалвачите на нова война ще останат с захпан пръст в устата. С захпан пръст в устата те ще останат и във връзка с техния истеричен кръсък против комунистите. Парцаливият байрак на така наречената „комунистическа опасност“ няма да ви спаси, г-да опозиционни водачи, от политическа гибел. Няма да ви спаси. Не забравяйте, че с данданията за „комунистическата опасност“ Хитлер и хитлеристите започнаха войната против свободолюбивите народи. Започнаха я, но не те я завършиха. Завършиха я свободолюбивите народи. Всички разумни хора не само не се поддадоха на хитлеристката дандания за така наречената „комунистическа опасност“, но се съюзили със Съветския съюз против общия враг. А ония, които се оставиха да бъдат „застрашавани“ от „комунистическата опасност“, като ръководителите на предводна Франция например, пропаднаха и, опозорени, бяха изхвърлени на политическото бунце.

За комунистите нашият народ съди и ще съди по делата им.

Тук му е мястото да отбележим и следното. В резултат на изборите, във Великото народно събрание ние имаме значителна опозиционна група. 1.200.000 гласа бяха подадени за опозиционерите, т. е. за противниците на Отечествения фронт.

Но какво показва това? Че в средата на българските избиратели 1.200.000 души са противници на Отечествения фронт, че 1.200.000 души са злостни врагове на народната демокрация ли? Нищо подобно. То показва само, че в обстановката на значителен натиск отвън, на безогледната експлоатация, която, необезпокоявана от никого, господата опозиционерите вършеха с неизбежните и непреодолими трудности, една част от българските избиратели се поддаде на агитацията на опозиционните водачи, като погрешно ги взе за действителна отечественофронтowska опозиция, за каквато те усилено се представяха.

Недоволни от отечественофронтowska власт по различни поводи и главно поради извършени на отделни места слабости, нередности и грешки от един или други органи на властта и на Отечествения фронт, не малко български избиратели из разните слоеве на народа изразиха своето недоволство, като гласуваха за опозиционерите, считайки, че по този начин те дават израз на това свое недоволство, без да отхвърлят и отричат Отечествения фронт. Тази опозиционно настроена част от българските избиратели няма нищо общо с отрицанието на Отечествения фронт, което тук нейните избраници така нагло демонстрират от трибуната на Великото народно събрание. Аз дължа да заявя от името на парламентарната група на Българската работническа партия (комунисти), че нашата партия взема под внимание, макар и така погрешно изразената критика на тази част от българските избиратели и ще положи всички усилия да ѝ помогне да намери правилния път за връщането ѝ в редовете на Отечествения фронт, гдето е нейното естествено място, като е твърдо решена да съдействува — за голямо огорчение на опозиционните водачи — за пресмиване на нередностите, несправедливостите и произволите, особено в областта на снабдяването и разпределението, и като разобличава конкретно и на дело истинската саботьорска и противоотечественофронтowska природа на опозиционните водачи. (Ръкоплекания)

Естествената среда на господата опозиционните водачи не представлява що-годе значителна част от българските избиратели. Естествената среда на господата опозиционерите — това са фашистките и профашистките елементи, реакционерите, рентиери, спекуланти, свързани за пълна си с тях техни копиеосци и глашатаи. Всячко друго принадлежи на Отечествения фронт, и ако временно една част от българските избиратели се е заблудила и е гласувала за опозиционерите, това само показва каква е задачата на Отечествения фронт:

да отиде при тези избиратели, да им покаже и да им помогне да намерят правилния път и застанат под трицветното знаме на Отечествения фронт. (Ръкоплекания)

Прочее, в интереса на истината трябва да кажа, че цялото поведение на опозиционните водачи тук във Великото народно събрание и вън от него способствува на заблудените от тях български избиратели да схванат грешката си, да си отворят очите за истинската природа на тези господата.

Уместно е също така да кажа в отговор на ония, които все още не са загубили способността за трезва оценка на обстановката, да се помъчат да преодолеят увлеченията, да се освободят от извешти предразсъдъци, да се поставят над временните настроения, да се оборват. Отечественият фронт е непреодолимата сила, носител на светлото бъдеще на страната, ръководител на българските съдбини. Каквито и колкото слабости и недостатъци да има младата народна демокрация, тя е наша, български народна демокрация. Тя крепне и ще крепне от ден на ден, все по-спешно премахвайки слабостите и недостатъците, издигайки се като непреодолима сила. А опозицията, в този вид, в който ние тук я виждаме в лицето на нейните водачи, е временно, конюнктурно явление, без всякакви перспективи. (Ръкоплекания) Или с Отечествения фронт — напред към възхода на България, или с опозиционните водачи — на политическото бунце. Среден път няма и не може да има.

Не за безперспективността на господата опозиционните водачи ли свидетелствуват фактите на зачестили терористически нападения от техни сподвижници? Изгубили всяка перспектива, те започват да стрелят.

Чуйте няколко факти от най-последните дни. На 24 срещу 25 т. м. през нощта в с. Тастепе, Карнобатско, две неизвестни лица нападнаха от засада члена на РП (к) Грудн Люцканов и го раниха с пистолет в ръката.

На 23 срещу 24 т. м. през нощта бил нападен от двама опозиционери член на с. Горно Пешене, Врачанско. Нападателяте му счупили една ръка.

На 22 т. м. в с. Катунца, Асеновградско, секретарят на РМС, Йордан Чаушев, излизайки на двора, забелязал три лица, които стреляли срещу него и произвели ръкава на балтона му.

На 23 т. м. в с. Поповица, Асеновградско, при покана от страна на общинския милиционер към едно лице да се легитимира, същото побегнало. Милиционерът открил огън и непознатият отговорил със стрелба, при което ранил милиционера в крака. Такива факти има още.

Ония, които вдигат оръжие срещу органите на властта и представителите на Отечествения фронт, ще бъдат, разбира се, привлечени към строга отговорност пред закона. Но нека господата опозиционните водачи не си въобразяват, че народното търпение е безгранично.

Г-жи и г-да народни представители! Делото на Отечествения фронт е право дело и то ще победи въпреки всичко; ще победи, защото Отечественият фронт обединява всички действително демократични и патриотични сили на нашия народ. А народ, който е взел съдбините си в свои ръце, е народ непобедим. Той ще съумее да преодолее всички и всякакви препятствия, всички и всякакви трудности. Той няма да се спре пред нищо, за да отстои своята свобода и национална независимост. Той с готовност ще положи всички сили, ще понесе неизбежните временни лишения, но ще осъществи творческата народоползвателна програма на отечественофронтowskото правителство, обявена вчера от министър-председателя на България.

От името на парламентарната група на Българската работническа партия (комунисти) аз дължа да подчертая декларацията на правителството, че в осъществяването на своята програма то ще приеме сътрудничеството и на ония обществени и политически групи и дейци, които стоят вън от Отечествения фронт, но които бяха били готови честно и искрено да служат на нашата родина; че то ще приеме с готовност всяко сериозно, разумно и народоползвателно предложение по управлението на страната, откъдето и да идва то.

Ще си позволя също така от името на парламентарната група на Българската работническа партия (комунисти) да призова Великото народно събрание и чрез него целия български народ да се сплотим още по-здраво около Отечествения фронт и вземем дейно участие за осъществяване неговата програма. Можете да не се съмнявате, че комунистите ще изпълнят с чест своя дълг пред народа и ще бъдат в първите редици на борбата и работата за пълното тържество на отечественофронтowskото дело.

Да живее Отечественият фронт! (Ръкоплекания)

Да живее Народната република България! (Ръкоплекания)

Да живее българският народ! (Продължителни ръкоплекания)

Председател Васил Коларов: Има думата народният представител г-н Васил Павурджиев.

Васил Павурджиев (з): (От трибуната) Г-жи и г-да народни представители! Декларацията на третото правителство на Отечествения фронт се очакваше с повишен интерес не само от нашия народ, но и от чуждата общественост, поради обстоятелството, че то се възглавява от големия българин Георги Димитров. (Ръкоплекания) Това правителство поема ръководството на страната в историческия момент, когато се приключва един етап от демократическото развитие на България, започнало от 9 септември насам, и се тръгва към изграждане основите на нашия нов живот, в осъществяване на дългогодишния хвърван народна демократическа република. Всички опити на нашата и международната ре

акция да отклони българския народ от спасителния път, по който той тръгна самоуверено след 9 септември, се развиха на прах в единството на демократическите сили у нас и в непоколебимата им воля да вървят напред към по-радостното и по-щастливото бъдеще на родината. И в миналите парламентарни избори, и при допълването за републиката, и при изборите за Велико народно събрание Отечественият фронт, като обществено-политическа сила, като обединител на прогресивните и демократически слоеве на народа, и като етап към бъдещето, доказа, че обединява народа и може да разреши задачите, които си е поставил. (Ръкоплекскания) Преминал през редица изпитания, срещнал неизмерими трудности — резултат на тежкото наследство от фашизма и на следвоенното време — Отечественият фронт, въпреки някои слабости и грешки, неизбежни събития на решителното и дълбоко преобразуване в обществения, стопанския и социалния живот, трябва да остане и занапред здравата опора на народа и на държавата, обединяващият стожер на всички демократи, патриоти и верни синове на България, без разлика на политически убеждения и класова принадлежност, но последователни борци против реакцията и фашизма. (Ръкоплекскания)

Българските селяни, които под водчеството на големия народен син, безсмъртния Александър Стамболийски, водеха с десетилетия кървава борба с монархията и ограбвачите на селяшкия пот и мъка, видяха осъществена своята заветна мечта за република при управлението на Отечествения фронт и те твърдо вярват, че при лоялно и искрено сътрудничество с останалите партии от това управление ще могат да извоюват своето право за по-достоеен, по-добър, по-човешки и по-радостен живот. (Ръкоплекскания)

В стремежа си за такъв живот сдружените земеделци не ще допуснат да се върне прокълнатото минало и те ще бъдат и занапред чепници в борбата срещу всеки опит да бъде помрачено делото на народовластното, окъпано в кръвта на най-достойните синове на нашия трудов народ от села и градове. (Ръкоплекскания)

Парламентарната група на Българския земеделски народен съюз е съгласна с декларацията на правителството, че трябва да се пристъпи към отменяване на редицата мероприятия, които в първия етап след народното деветосептемврийско въстание бяха неизбежни за осигуряване демократическите завоевания на нашия народ. Ние трябва да вървим към все по-пълното успокояване в нашата страна. Все по-твърдо трябва да се следва политиката за установяване пълн граждански мир, спокойствие и законност. Спокойствието и сигурността са необходими в обществения живот, както е необходим въздухът за отделния човек. Само в обстановката на обществено спокойствие могат да се разгъват творческите сили на страната и да се върши огромната градивна работа, която ни предстои. В това отношение наистина се положила досега много усилия, но все още някъде по периферията има хора, които със своите действия вършат пакостното дело на обществени воедители. Това са тясно скросни хора, хора с деструктивен менталитет, които живеят с настроенията и увлеченията на временното и нетрайното и са лишени от перспективата на бъдещето. Отечественият фронт не бива и не може да търпи такива късогледни свои последователи и той трябва решително да ги отстранява от своя път.

Наравно с установяване на строг ред, законност, на пълна сигурност за стопанска дейност, за живота и имота на гражданите, ние се надяваме, че новото правителство ще установи и строга държавна и трудова дисциплина, без които и най-добрите намерения на управлението могат да бъдат компрометирани.

Нашата парламентарна група намира за много съществена окази част от декларацията на правителството, която говори за необходимостта да се пристъпи към смекчаване и премахване на редицата ограничения за частната стопанска инициатива, особено тази на селските производители. Нашият земеделски производител очаква да бъде сложена на преценка стопанската политика, за да се осигури по-добра защита на неговите интереси, както и да бъде променена системата на нарядите и разпределянето. Досегашната практика показва, че тези извънредно важни въпроси не са разрешавани с достатъчна предвидливост. Липсата на единно ръководство на стопанския ни живот, кръстосващите се разпоредби в областта на разпределянето и нарядите предизвикваха бъркотия, на която трябва да се сложи край. В този извънредно важен сектор на държавата трябва да бъдат привлечени най-добрите наши стопановеди, хората на практическия опит, проверените стопански деятели.

Ние препоръчваме също така да се излезе вече от системата на непрекъснатото затягане на свободата на производителя да разполага със своето производство и да се скъса този ограничителен обръч, който не подобрява, а отгъчва разрешението на въпроса за снабдяването. Ние настояваме да се създаде час по-скоро централен ценов институт, който да вземе в свои ръце определянето на цените, да ревизира всички досегашни цени на индустриалните произведения и да проникне в лабиринта на прословутите kalkulации, за да установи действително справедливите цени и печалби и да премахне несъответствието между цените на земеделското и тия на индустриалното производство. (Ръкоплекскания) Колкото по-бърже разрешим въпроса за това несъответствие, толкова по-бърже ще вървим към укрепване на стопанския и обществен живот.

Ние смятаме, че системата на нарядите следва да се измени така, че след изпълнението на възложения наряд производителят да разполага свободно със своето производство.

В духа и програмата на Отечествения фронт правителството трябва да продължи осъществяването на онези мероприятия, които ще дадат възможност за по-бързата индустриализация на страната, която ще освободи до голяма степен нашия стопански живот от външната икономическа зависимост. За реализирането на тези ме-

роприятия трябва да се впренат усилията на държавата, кооперациите и частната промишлена инициатива. Освен това трябва да се установят правилни отношения между работниците и индустриалците и да се създаде пълно доверие помежду им. Осигурявайки спокойната стопанска дейност, пресичайки пътя за трупане незаконни печалби и за спекула, правителството трябва да продължава да поощрява патриотичното съревнование и съзнателната трудова дисциплина на работничеството, а едновременно с това да прави всичко възможно за подобряване материалното положение на трудещите се и на условията за работа, прехрана и отдих. У нас се върши една пакостна домагогия, като се твърди, че работничеството е добре възнаградено и че по отношение на него държавните грижи са по-големи. Истина е, че Отечественият фронт полага всяка възможни усилия да подобри хала на трудовия народ, но също така е истина, че това, което той получава, далеч не може да задоволи неговите нужди. Само вярата на трудещите се в творческото дело на Отечествения фронт и тяхното убеждение, че за излизане от днешната неволя са необходими героичните усилия на цял народ, поддържат още духа им и им дават сили да понасат тази неволя и да стоят на върна стража при станове и при машините. (Ръкоплекскания)

Г-да народни представители! Българският земеделски народен съюз ще даде пълната си подкрепа за изкореняването на бюрократизма — най-пакостната язва в държавната администрация. Бюрократическата напасть, наследена от миналото, и досега върши своите поражения и гнети със своите действия гражданството. Тя е свила гнезда в някои държавни учреждения, където бюрократическите плъхове, барикадирани зад своите прашни папки и зад купичката от неизброими статистики и сведения, глождат престижа на властта и задръстват пътя на творческите й дела. Ние трябва да си поставим задължението да прочистим бюрократизма от нашата нова отечественофронтowska къща и да внесем нов дух в държавните и обществените учреждения. Онези, които ще останат там, ще трябва да престанат да се крият зад параграфите и протоколите на комисиите, а да поемат личната и обществена отговорност за своите дела. Място за лишени от творческа инициатива хора в държавния апарат няма, и такива хора Отечественият фронт трябва да гони с нажежено желязо. Чиновничеството на нова републиканска България трябва да разбере, че не бива и не може да бъде спътник, който да крета в опашката на нейното творческо дело и да му пречи, а да стане жив творец и строител на това дело.

Държавата от своя страна има дълг да осигури справедливото заплащане труда на държавното наемничество. Не може да не се признае, че нашето чиновничество не е добре.

Обещанието на правителството да подобри материалното положение на чиновниците ще се посрещне с облекчение от тази голяма трудова армия, която въпреки неволята си все още намира сили да стои на своя обществен пост. Добре заплащаният чиновнически труд ще допринесе за засилване на дисциплината и съзнанието за отговорност и ще притъпи съблазните на корупцията. Изкушението да се краде иде от недоождането и сиромашията. Премахнем ли първопричината, ние ще премахнем и последиците. И ако след това се намери някой, който да бърка в държавната каса или да подлага ръка за подкуп, суровият закон ще го постави на заслуженото място.

При съставянето на новия бюджет на държавата ще трябва да се понадикине повече в шатолете на разните ведомства. Нам се струва, че се навдиха твърде много началници и подначалници и много излизан персонал върху държавния бюджет. Прави не-радостно впечатлението, че хората, които завършват висшите учебни заведения, търсят все държавна служба. Ако за някои категории специалности това е обяснимо, необяснимо е защо например агрономите и ветеринарите се групат из министерствата, а не слезат долу при народа, където е тяхното място. Ние смятаме, че е крайно време да се пораздвижат тия господа, да се извадят на чист въздух и да се пратят в селата, за да бъдат в помощ на земеделското стопанство със своите способности и специалности. (Ръкоплекскания) Нашето земеделско стопанство има нужда от живи ръководители, а не от окръжни, предписания, инструкции и графически таблици. (Ръкоплекскания)

Г-жи и г-да народни представители! Българският земеделски народен съюз е бил и остава на становището, че нашата армия трябва да бъде не касова, а народна, че нейните командири трябва да я възпитават да служи вярно и всеотдайно на своя народ и да пазят демократическите му свободи от всяко посегателство. Поуките от миналото, когато армията и нейното командване се бяха превърнали в оръдие на двореца и на реакционните му крепители, когато синовете на нашия трудов народ бяха възправени да избиват своите братя и бащи, борещи се за свобода, демокрация и за народни правдини, са толкова поучителни, че нам се налага да бдим и да не допуснем никога вече народната войска да изправя своите щикове срещу собствения си народ. (Ръкоплекскания) След прочистването на командния състав на армията от офицери, които не разбраха историческата промяна у нас и не можаха да се наредят в крак със своя народ, необходимо е нужно и да се осигури служебния стабилитет и морално-политическите условия за спокойна и творческа работа на войсковите командири. Нашата преустроена войска трябва да се обучава непрекъснато и упорито, почерпила пример от своята собствена опитност и от опитността на големите армии, за да бъде верен страж на националната независимост и сигурна опора на народа ни в добри и лоши дни.

Г-жи и г-да народни представители! Крайгълният камък на нашата външна политика е и трябва да остане искрената и братска дружба на Народната република България с великия ни освободител — Съветския съюз. (Ръкоплекскания) Тази дружба, която

има вековен живот и който нашият народ опази през всички времена и обстоятелства като свое най-скъпо достояние, трябва да бъде укрепвана и задълбочавана в името на върховните интереси и бъдещето на народа ни. Тази дружба не бива и не може да се смята насочена срещу никоя друга демократическа страна. Нашият народ искрено желае да установи приятелски отношения със Съединените щати и Великобритания, от които в миналото той е получавал подкрепа и съчувствие.

Има някои у нас обаче, които се опитват да ни внушават коварната мисъл да променим основната насока на нашата външна политика и да тласнем България по друг път. Ние познаваме добре тези съвети и този пагубен път. Кобургският дворец и немската агентура около него близо 70 години водиха нашия народ мимо волята му, по този противославянски път и по него път ние изминахме бездни от нещастия и национални катастрофи. Историческият стремеж на българския народ към неговия могъщ славянски брат и към общото славянско семейство беше препречван от противославянската политика на управляващите наемници на немца Фердинанд и неговия престъпен син Борис.

Какво искат да кажат тези господа със своите престъпни внушения? Не искат ли те да заместят немското влияние с някое друго и да превърнат България отново в огнище на противославянско коварство и заговори? Пътят на нашия народ не може да бъде друг, освен спасителния път на славянското единство, на вечната дружба със съветските народи, на искреното приятелство с всички останали демократически страни (Ръкоплекскания), и който се опитва да го отклони от този път, не е нищо друго, освен враг на народа и преобразен агент на доверената немска противославянска политика. (Ръкоплекскания) Тази противославянска политика изпрати убийците на Александър Стамболийски, на Райко Даскалов, на Александър Димитров и хиляди достойни синове на нашия народ. И затова ние няма да допуснем да се върне тази политика. (Ръкоплекскания)

Нашият народ, който получи своето второ освобождение от великия руски народ, дължи дълбока признателност на правителството на Съветския съюз, начело с организатора на най-великата победа срещу фашизма — генералисимус Сталин (Ръкоплекскания) за искрената и безкористна защита на нашата национална кауза пред конференцията за мир. Опрян върху тази могъща защита и върху приятелството на Югославия, Чехославкия и Полша, нашият народ гледа с вяра в бъдещето си и очаква неговият глас за справедливост да бъде чул и неговата кауза да получи справедлива преценка.

И-жи и г-да народни представители! Положението на България след тази война основно се различава от нейното положение след войната, която приключи на 1918 г. Тогава на мирната конференция в Париж ние бяхме сами сред един порой от ненавист срещу нашата страна. Александър Стамболийски тогава напразно търсеше съчувствие и снисхождение, напразно апелираше за справедливост към нашия народ. Дори славянските страни, които бяха представени на тази конференция, не можаха да скрият своите недружелюбни чувства към нас. И с право — защото реакционните български правителства и Фердинанд бяха напластили много настроения в славянските страни срещу България, която беше въвлечена в две войни като оръдие на противославянската експанзия.

Днес в Париж и на всички международни конференции, които работят условията за мира, ние не сме сами. Зад нас стои покровителствената ръка на Съветския съюз, зад нас стоят всички наши славянски братя. Нашата опора в борбата ни за достоен мир е славянското единство. За осъществяването на това жизнено за нас единство, тъй важно и съдбоносно за нашия народ, за включването на България в семейството на славянските народи, решителната и единствена заслуга има Отечественият фронт. (Ръкоплекскания) Без него и без подкрепата на Съветския съюз, нашата съдба щеше да бъде позорната и печална съдба на Хитлерова Германия.

И-жи и г-да народни представители! Ние открихме дебатите по декларацията на правителството в един ден, който е тържество за цялото славянство. Днес народите на братска Югославия празнуват своя национален празник — празника на своето освобождение, на победата и провъзгласяването на югославската федеративна република. (Продължителни ръкоплекскания)

Геронична, славна и историческа е тази победа, която мина през кървавата окупация на немските варвари и бе извоювана със скъпата кръв на стотици хиляди югославянски патриоти, загинали в борбата срещу фашизма и неговите верни дворцови слуги.

Под мъдрото ръководство на легендарния маршал Тито (Продължителни ръкоплекскания) днес възродена федеративна Югославия заема важно място в семейството на славянските народи и в нова демократична Европа.

Ние с радост можем да заявим, че националният празник на братска Югославия е и наш празник и че борбата, която югославският народ води за своето освобождение, окриляше и нашата борба и в тази обща борба се изгради за вечни времена братската дружба между двата славянски народи. (Ръкоплекскания и възгласи „Да живее!“)

Привет на братска Титова, героична Югославия! (Ръкоплекскания) И-жи и г-да народни представители! Нашата парламентарна група смята, че политиката на искрено приятелство със славянските страни, която е традиционна политика на Българския народен земеделски съюз, с нашата съседка Румъния, с демократична Франция, с Турция и с другите свободолюбиви страни, трябва да продължи и да се укрепи. Новата България желае да живее в мир и разбирателство с всички народи, които преминали през пепелищата на войната, се стремят към траен мир и честно сътрудничество помежду си на политическия, стопанския и културен фронт. Тя очаква да получи своето място в семейството на всички демократични страни.

Борбата, която води България за справедлив мир, трябва да бъде отстоявана от новото правителство с неотслабваща енергия. Международната демократическа общественост не може да не се убеди, че нашият народ даде своя кървав принос за разгрома на фашизма и че този народ, който сам беше жертва на предателска политика, не може да бъде съден за престъпленията на една група немски наемници, които той сам заслужено и сурово наказва, и не може да бъде товарен с репарационни тежести, които не са по силите на една ограбена и опустошена от немците страна. (Ръкоплекскания)

Едновременно с борбата за мир, правителството трябва да брани територията на страната от всяко чуждо посегателство и да отстоява правото на България да получи отнетата и несправедливо Западна Тракия, с което ще се осигури нашият единствен излаз на Бяло море. Българският народ се е борил и продължава да се бори за траен мир на Балканите, но този мир не може да бъде за сметка на нашите жизнени интереси. Западна Тракия е исторически българска земя, тя беше една от люлките на българщината, нейното трудолюбиво население беше прогонено от родните си огнища и сега носи тежката неволя на изгнанието и неугасващия стремеж към своето родно море.

Трябва да се разбере добре от всички, че този естествен стремеж не е жажда за завоюване на чужди земи, а свещено право на ограбения и озлощения. Когато се е стремил към Западна Тракия, нашият народ е протягал ръка на поробени братя, а когато е влизал в тази земя, той не е тръгвал да заробва никого, а само да възстанови едно справедливо, похитено свое национално право. Разрешаването на тракийския въпрос ще разреши въпроса за добросъседските отношения с Гърция и ще бъде един гранитен камък в основите на трайния балкански мир и приятелство между балканските народи. Неразрешаването на тракийския въпрос е една язва, която ще подравя балканското единство и ще остане да тежи като жестока неправда върху духа на нашия народ.

И-жи и г-да народни представители! Нашето земеделско стопанство понесе най-тежки поражения от миналите режими, от войната и двете последователни суши. Ако България беше ограбена и опустошена от немците, ограбени бяха в същност българските земеделски производители. Техните произведения бяха занесени на безценица, скотовъдството беше ударено жестоко, добитъкът беше изклан, реквизиран или загина из казармите и по фронта. Картината на това ограбване е страшна, и вие знаете какво поразение нанесе на селското стопанство престъпната политика на борисовци, филовци и божиловци и какви огромни усилия са нужни днес от народа и от правителството на ОФ, за да се възстановят стопанските сили на страната и да се облекчи положението на нашия народ.

След войната върху нашето селско стопанство се стовари нова беда. Сушите причиниха нови неволи за земеделското население. Трябваше да се положат героични усилия от Отечествения фронт, за да се спасят добитъкът и непродуцираното население от глад, и в дните на тази тежка беда, единствен братският Съветски съюз ни се притече на помощ. С руското сено, жито и царевича ние можахме да преодолеем една тежка стопанска и продоволствена криза.

Ясно е, че държавата трябва да има като свое първо задължение задачата да подобри благосъстоянието на нашето село, за да може чрез това да се подобри и целокупното народно стопанство. Чрез механизацията на земеделското производство, чрез коопериране на земята — но коопериране без принуда и без увлечение — чрез електрификацията, изкуственото напояване, широката подкрепа на скотовъдството, ние ще трябва да дадем сили на земеделското стопанство да се изправи на краката си и в най-къс срок да нагони довоенното производство. На нашия селянин ние сме длъжни да скажем всякаква подкрепа, да му осигурим справедливо заплащане на земеделските произведения, да го освободим да разполага с извънпаричното си производство и да го снабдяваме с онези индустриални стоки, от които той чувства остра нужда. Дадем ли на селото — ще получим от него. Този лозунг беше издигнал и водачът на нова Югославия, легендарният маршал Тито. Дайте да подпомогнем селото, да задоволим неговите нужди, да осигурим посприятелни цени на производството му, да увеличим добива му, да го подпомогнем всеотдайно, за да възстанови стопанството си, и ние ще получим по обратен път онова, от което градът и държавата имат нужда. И тази политика на нова Югославия даде своите резултати. Онова, което селото получи от държавата си, то го върна двойно на нея. По този път Югославия по-бързо от нас възстанови и възстановява стопанския си живот и постепенно премахна редица ограничения в размяната и разпределението. По този път трябва да тръгнем и ние.

В своята декларация правителството казва, че ще внесе в стопанската политика всички необходими поправки, подсказани от опита и от живота, че ще работи енергично за отстраняване на съществуващите неравности в разпределението на нарядите и снабдяването на населението, както и за премахване на вредните увлечения и произволни действия против труда, творческата частна инициатива и имота на гражданите. Осъществи ли тази част, която е най-съществена от неговата декларация, правителството на високоуважаемия Георги Димитров ще разреши три четвърти от своите главни и основни задачи и ще пререже из корен възможностите на реакцията да си прави политически панаир с недоволствата на народа по стопанските проблеми. (Ръкоплекскания и гласове „Вярно!“)

Да намерим правилния път за разрешаването на тези проблеми, това ще рече да погребем без остатък надеждите на реакцията. (Ръкоплекскания)

Изграждането на един двеголинен стопански план ще може да отстрани истинна елементите на безсистемност и безредие в народното стопанство. И ние вярваме, че, поучени от грешките си, до-

сега, ще можем да се поздравим с нова голяма отечествено-фронт-овска победа. Някои скептици може и сега да поклатят подзърчително глави, но ние можем да ги уверим, че Отечественият фронт ще си намери майстора и в стопанската област, и очакващите размътване на водите, ще останат с пръст в устата и ще си глътнат езичите. (Ръкоплескания и възгласи „Вярно!“)

Г-жи и г-да народни представители! Земеделската парламентарна група ще даде пълното си съдействие за създаването на новата конституция на републиканска България. Тази конституция, прогресивна по начало, ще трябва да държи сметка за нуждите на българския народ и неговото историческо и демократическо развитие и да бъде съобразена с неговите национални особености и традиции. На първо място тази конституция ще трябва да осигури на дело демократическите свободи на нашия народ и да гарантира частната собственост на земеделеца, занаятчията, на хората на умствения и физически труд, както и правото за наследяване на тази собственост и защитата ѝ от лихвари и спекуланти. Нашият трудов народ е привързан към собствеността си. Той е отглеждал своята къща, своята нива и своето стопанство. Той е късал от коравия залък на цели поколения и на цяла челяд, за да струна една стреха над главата си, под която да подслони своята неволя и своя тежък живот. Тази собственост ние, неговите избраници, ще осигурим, както и ще осигурим правото на труд на всеки гражданин, който иска и може да работи, а ще отнемем правото да яде на онзи, който е свикнал да живее като паразит върху гърба на народа. (Ръкоплескания и гласове „Вярно!“)

За разрешаването на всички големи и отговорни задачи, правителството ще получи подкрепата на здравите народни сили. Задълбочаването и укрепването на сътрудничеството между партиите на Отечествения фронт и на единството на здравите народни сили трябва да остане неотменимо задължение на това правителство. Историческият път, който има да извърви нашият народ, и перспективата, която стои пред него, налагат да се отстрани всичко, което може да забави демократическото развитие на нашата страна и да смушава отношенията между партиите на Отечествения фронт. Пълното доверие помежду им, другарската искреност и непоколебимата вяроност на едни към други са залогът за успеха на нашето дело и за щастливото и светло бъдеще на България. (Ръкоплескания и гласове „Вярно!“)

Председател: **ВАСИЛ П. КОЛАРОВ**

Към усилията на Отечествения фронт, както бележи декларацията на правителството, могат да се присъединят всички честномислещи българи, политически групи и дейатели, които днес стоят настрана от нас, но които са готови искрено и патриотично да служат на родината. Пред образа на България заслужава да бъдат свалени всички знамена, а бъдещето на нашия народ налага да бъде подпомогнато управлението на Отечествения фронт, около което и днес и утре трябва да остане обединен и сплотен целият наш народ. (Ръкоплескания от мнозинството)

Някои господа от опозицията обичат да ни четат лекции за патриотизъм и западна демокрация. Ние бихме се радвали, ако те сами дадеха пример и, тъй както това става в страните, към които те хранят най-добри чувства, покажеха на дело съзнанието за патриотично единство и за подчиняване на груповите и котерийни интереси на върховните интереси на народа и родината. (Ръкоплескания от мнозинството) Един подобен пример само ще покаже политическия и морален ръст на хората, които биха го дали, и ще докаже, че и тяхната загриженост за бъдещето на страната е искрена и честна, а не лицемерна и фалшива.

Г-жи и г-да народни представители! Парламентарната група на Българския земеделски народен съюз одобрява декларацията на правителството, възглавявана от вдъхновителя на Отечествения фронт и последователния борец за демокрация — Георги Димитров. (Бурни ръкоплескания от мнозинството) Ние вярваме, че големият международен авторитет на министър-председателя и неговото име, мъдрост и воля са най-добрата гаранция за осъществяване на всички упоменати в декларацията мероприятия, и погрещаме това правителство с надеждата, че то ще води България към по-радостни и по-честити дни. (Продължителни ръкоплескания от мнозинството)

Председател Васил Коларов: Следното заседание ще бъде, съгласно правилника, във вторник, 3 ч. сл. об., със същия дневен ред.

Който са съгласни с това предложение, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Закривам заседанието.

(Закрито в 16 ч. 45 м.)

Секретари: { **ТОДОР ТИХОЛОВ**
ПЪРВА ДИМИТРОВ

Началник на Стенографското отделение: **ТОДОР АНГЕЛИЕВ**